

Begrippen

Ten behoeve van de deelnemers aan het Zorgnetwerk Aarveld/Bekkerveld, het Buurtteam en andere partners.

Buurtgericht werken

In elke woonbuurt in Heerlen is een *buurtorganisatie* actief. In Aarveld/Bekkerveld is dat de Wijkraad Aarveld/Bekkerveld¹. De buurtorganisatie is een door de gemeente als zodanig erkende en gesubsidieerde organisatie, die wordt geacht te werken aan leefbaarheid, sociale cohesie en dergelijke, zowel in fysiek opzicht (veiligheid, verkeer, fysieke omgeving) als in sociaal opzicht (mensen met elkaar verbinden, zorg voor elkaar). De buurtorganisatie stelt ieder jaar een *werkplan* en een begroting op.

Buurtorganisaties worden ondersteund door een *gebiedsregisseur* van de afdeling Buurtgericht Werken (BGW) van de gemeente. Voor Aarveld/Bekkerveld (en voor Caumerveld/Douve Weien) is dat Adriane Keulen. Adriane is ook hoofd van de afdeling BGW.

In een buurt kunnen ook *buurtverenigingen* voorkomen. Die zijn meestal opgericht door bewoners zelf, bestrijken een beperkter gebied en zijn veelal meer gericht op contact en gezelligheid. Soms kunnen ze ook ontstaan zijn rondom een bepaald belang, bv. naar aanleiding van de vestiging van een coffeeshop. Buurtverenigingen maken geen deel uit van de structuur van Buurtgericht Werken. Tenslotte kennen we nog de *buurtcorporatie*. In de buurtcorporatie werken bewoners samen rond een zelfgekozen centraal thema. Voor zover mij nu bekend komt die in Heerlen alleen in Vrieheide voor.

Beheer en Onderhoud

De afdeling Beheer en Onderhoud van de gemeente werkt met *stadsdeelcoördinatoren*. Zij stemmen de werkzaamheden in de fysieke ruimte binnen buurten op elkaar af en vormen de verbinding tussen buurt/bewoners en afdeling. De stadsdeelcoördinator voor Aarveld/Bekkerveld (maar ook voor Caumerveld/Douve Weien, Welten/Benzenrade en Heerlerbaan) is Eugène Hodes.

De afdeling Beheer en Onderhoud richt zich steeds meer op het betrekken van bewoners bij het beheer van de openbare ruimte.

Zaken betreffende de openbare ruimte worden besproken in het *buurtteam*, ook wel *buurtteam SHV* (*Schoon, Heel en Veilig*). Het buurtteam in Aarveld/Bekkerveld komt vier keer per jaar bij elkaar. Vaste deelnemers zijn de stadsdeelcoördinator, de gebiedsregisseur, politie, handhaving en wijkraad. Al naar gelang de agenda kan het team worden aangevuld met andere partijen, zoals bv. woningcorporatie (Wonen Zuid), Alcander, scholen en anderen.

Veiligheid

In het kader van Integrale Veiligheid werkt de gemeente sinds 2016 met *buurtplannen veiligheid en leefbaarheid*. In het buurtplan worden aan de hand van onder andere een *buurtanalyse* prioriteiten benoemd waaraan door de partners gewerkt zal worden.

---

¹ Omdat niet alle buurtorganisaties gelijk en onder centrale aansturing zijn ontstaan, kom je een veelheid aan namen tegen: wijkraad, buurtstichting, wijkbeheer, buurtbeheer, buurtontwikkeling, etc. Om het leuk te houden: formeel kent de gemeente geen wijken, maar stadsdelen, buurten en subbuurten. Waar *wijk* gebruikt wordt, gaat het dus meestal over de *buurt*.

Omdat bij de uitvoering van het buurtplan veiligheid en leefbaarheid verschillende partners betrokken zijn en de uitvoering vaak om langer lopende processen gaat, heeft de gemeente voor elke buurt een *procesbegeleider veiligheid en leefbaarheid* benoemd. Dat is een al bestaande functionaris, aan wiens takenpakket deze taak is toegevoegd. Voor Aarveld/Bekkerveld is deze taak opgedragen aan Eugène Hodes, de stadsdeelcoördinator.

Afspraken over de uitvoering en actualisering van het buurtplan veiligheid en leefbaarheid worden in Aarveld/Bekkerveld gemaakt in het buurtteam SHV.

Noot:

In sommige buurten, zo ook in Aarveld/Bekkerveld, komt ook *buurtpreventie* voor: bewoners in bv. een straat hebben een groepsapp om elkaar op onveilige situaties te attenderen. Soms wordt dat met borden op straat aangegeven. Er bestaan ook *buurtpreventieteams*. Dat zijn groepen vrijwilligers die bv. gezamenlijk door de buurt lopen om een oogje in het zeil te houden. In Aarveld/Bekkerveld kennen we dat niet.

Sociaal Domein

Zorg en ondersteuning wordt in Heerlen binnen het sociaal domein gerealiseerd op drie niveaus:

1. Buurtsteun is in elk van de 18 woonbuurten in Heerlen het niveau waarbinnen bewoners vooral op basis van Eigen Kracht en gebruik makend van hun sociaal netwerk zelf oplossingen vinden voor hun hulp- en zorgvragen. Buurtsteun is geen voorziening, maar vooral een netwerk van netwerken, zowel formeel als informeel, waardoor mensen elkaar relatief gemakkelijk weten te vinden c.q. aan elkaar gekoppeld kunnen worden. In dat verband wordt ook wel gesproken over *vitale buurt*.

Omdat buurtsteun vooral iets is van mensen onderling, heeft 'buurtsteun' niet één telefoonnummer. De ene keer kun je immers een beroep doen op je burens, voor een andere vraag spreek je de vereniging aan en soms vraag je aan iemand of die niet iemand weet die voor jou .....

In elke buurt wonen mensen die veel andere mensen kennen en je dus mogelijk verder kunnen helpen. In Aarveld/Bekkerveld geldt dat ook de wijkraad ook heel veel mensen en organisaties kent. Vanuit de wijkraad is een *werkgroep buurtsteun* ingesteld, die de verdere ontwikkeling van buurtsteun in Aarveld/Bekkerveld aanjaagt. De manier waarop de werkgroep dat wilt doen wordt jaarlijks vastgelegd in het *buurtplan buurtsteun*.

Noot 1:

Vanuit de historie wordt in Aarveld/Bekkerveld ook wel gesproken over *burenhulp*. Die term wordt steeds meer vervangen door de term buurtsteun.

Noot 2:

Buurthulpen is een project van Baanbrekend Werk waarin mensen met afstand tot de arbeidsmarkt kunnen worden ingezet om klusjes te doen, boordschappen te doen, etc. Buurthulp vormt als zodanig geen onderdeel van het sociaal domein, maar kan daarin natuurlijk een aanvullende rol vervullen.

De afdeling Buurthulpen Molenberg kan ook benaderd worden door bewoners van Aarveld/Bekkerveld. Buurthulpen hoeven geen binding te hebben met de buurt waarin ze werkzaam zijn.

2. Het sociaal buurtteam is het begin van professionele zorg- en dienstverlening. Zij vormen een belangrijke schakel tussen informele en formele zorg. In Heerlen zijn 14 sociale buurtteams. Elk sociaal buurtteam kent een wijkverpleegkundige, een maatschappelijk werkende en een jeugdconsulent.

“Ons” buurtteam bestrijkt de buurten Aarveld/Bekkerveld en Douve Weien/Caumerveld. Het bestaat uit Valery Rutjens en Susan Peters (wijkverpleegkundigen voor Aarveld/Bekkerveld respectievelijk Caumerveld/Douve Weien), Bas Robeerst (maatschappelijk werkende), Peter Boonstra (jeugdconsulent) en Suzanne Vreuls- Bauer (WMO-consulent).

De sociale buurtteams vallen onder de verantwoordelijkheid van Heerlen STAND-BY! Dat is een samenwerkingsverband van een aantal zorg- en welzijnsorganisaties dat ondersteuning biedt aan alle inwoners van Heerlen.

[Heerlen STAND-BY!](#) verzorgt alle Wmo-ondersteuning voor de gemeente Heerlen.

3. Het expertiseteam is puur professionele zorg voor complexe problematiek, met als uitgangspunt: “Eén gezin, één plan, één regisseur”. In Heerlen zijn twee expertiseteams: respectievelijk in Heerlen Noord en in Heerlen Zuid. Het expertiseteam kan door burgers niet rechtstreeks benaderd worden.

4. Buurtpunt

Heerlen Stand-By! is voornemens in iedere buurt een buurtpunt te openen: een huiselijke, gezellige plek die elke dag open is, in de buurt en om de hoek, waar buurtbewoners met vragen, ideeën of zorgen terecht kunnen. In juni 2018 is het eerste buurtpunt geopend in Hoensbroek.

In Aarveld/Bekkerveld is nog geen buurtpunt.

Zorgoverleg

1. Het Zorgnetwerk is sinds 2014 een overleg van professionele (huisarts, fysiotherapie, thuiszorg, sociaal buurtteam etc.) en informele zorgverleners (wijkraad, Zonnebloem) in de buurt. Het komt vier keer per jaar bij elkaar. De belangrijkste doelstellingen zijn met elkaar bekend en vertrouwd te raken en het ontwikkelen van een zekere gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het in stand houden van een goed hulpsysteem op het snijvlak van informele en professionele zorg.

2. Buren voor Buren is een vergelijkbaar overleg (sinds 2016), waarvan het zwaartepunt echter in Caumerveld/Douve Weien ligt.

3. Open Koffie is, sinds 2017, een initiatief van o.a. het sociaal buurtteam. Een aantal keren per jaar ontmoeten voornamelijk professionele zorgverleners uit Aarveld/Bekkerveld en Caumerveld/Douve Weien elkaar in een informele setting. Bij voorkeur is steeds een andere instelling gastheer, met de mogelijkheid zich even kort te presenteren.

Buurtschakel

Sinds 8 september 2018 in buurtschakel.com actief.

Buurtschakel is feitelijk een nieuwe schil voor SevagramConnect, dat al langer bestaat.

Volgens de eigen beschrijving: “BuurtSchakel is in het leven geroepen om vraag en aanbod van wijkbewoners, cliënten, medewerkers en vrijwilligers van zorgcentra, bedrijven, winkeliers en

verenigingen bij elkaar te brengen. Want samen staan we sterker. Ook al is het een cliché, samenwerking werkt wel degelijk. En past binnen de huidige participatiemaatschappij. BuurtSchakel ontzorgt jou hierbij."

Omdat Buurtschakel (lees SevagramConnect) zich eenzijdig ontwikkeld heeft, dat wil zeggen zonder rekening te houden met al bestaande structuren en initiatieven in Aarveld/Bekkerveld (zoals buurtsteun en zorgnetwerk), bestaat er (vooralsnog) geen samenwerking.

Overig:

[Buurkracht](#) (zonder midden-t): een initiatief van Enexis Groep om het buurtsgewijs realiseren van energiebesparende maatregelen te bevorderen.

[Burgerkracht Limburg](#): voorheen bekend als Huis voor de Zorg Limburg.

Documenten

Relevante documenten, zoals het werkplan van de wijkraad en het Buurtplan Leefbaarheid en Veiligheid (ook wel Buurtplan Integrale Veiligheid of Buurtplan IV) vind je op www.aarbak.nl onder het tabblad 'Documenten'.

Voor uitvoerige informatie kun je terecht op <http://www.aarbak.nl/category/zorgnetwerk/> (niet zichtbaar in het menu) onder het kopje 'sociaal domein'

Op een rij:

'orgaan' of functie		persoon of contact		
Buurtgericht Werken				
buurtorganisatie	Wijkraad Aarveld/Bekkerveld	Frans Thuis	06-47600307	info@aarbek.nl
gebiedsregisseur	afdeling Buurtgericht Werken Heerlen	Karin van Meelis	06-10233225	k.van.meelis@heerlen.nl
Beheer en Onderhoud				
Stadsdeelcoördinator	Afdeling Beheer en Onderhoud Heerlen	Eugène Hodes	06-51367968	e.hodes@heerlen.nl
Veiligheid				
procesbegeleider	Afdeling Beheer en Onderhoud Heerlen	Eugène Hodes	06-51367968	e.hodes@heerlen.nl
Sociaal Domein (WMO)				
buurtsteun	Wijkraad Aarveld/Bekkerveld	Frans Thuis	06-47600307	info@aarbek.nl
sociaal buurtteam (sbt)	Aarveld/Bekkerveld, Douve Weien/Caumerveld	Valery Rutjens wijkverpleegkundige	06-18228368	ValeryRutjens@mgzl.nl
		Bas Roberst maatschappelijk werkende	06-30500811	brobeerst@alcander.nl
		Peter Boonstra jeugdconsulent	06-10676367	pboonstra@alcander.nl
		Suzanne Vreuls- Bauer WMO-consulent	06-12475554	s.vreuls@heerlen.nl
sociaal buurtteam algemeen nummer	Heerlen, leidt de vraag door naar het betreffende sociaal buurtteam		045-5604004	info@sociaalbuurtteamheerlen.nl
expertiseteam	1x Heerlen Noord 1x Heerlen Zuid	via sbt		
Buurthulpen				
afd. Centrum	Baanbrekend Werk Gem. Heerlen		045-8503353	

Situatie op 10 september 2018